

МИ
АЛЕКСАНДАР I
по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

проглашујемо и објављујемо свима и свакоме да је Законодавни Одбор Народне Скупштине Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца на основу члана 130. Устава на својој 16 редовној седници одржаној 28 новембра 1921. године у Београду решио да се Уредба о усељавању од 21 маја 1921. године Службене Новине број 151 списка Уредаба Министарства Социјалне Политике број 52 Службене Новине 195/1921 измени и да гласи:

ЗАКОН О ИСЕЉАВАЊУ

Исељеничке власти.

§ 1.

Код Министарства за Социјалну Политику постоји Одсек за исељавање и усељавање, која води бригу о свим питањима, која се тичу емиграције и који управља свима надлештвима за исељавање и усељавање.

§ 2.

У важним домаћим лукама постављају се комесару за исељавање и усељавање потчињени Одсеку за исељавање и усељавање у Министарству Социјалне Политике као изасланици овог Одсека да врше надзор над извршивањем оних прописа овог Закона који се тичу превоза исељеника. Ови комесари јављају све недостатке надлежним полицијским властима уређују их споразумно с њима, или ако овог споразума постићи не могу, јављају их своме надлежном Министарству, које поступа у споразуму с Министарством Унутрашњих Дела и Саобраћаја.

§ 3.

Дипломатским и конзуларним заступствима наше Краљевине у земљама и државама где има великих и важних насебина наших емиграната мора се доделити изасланик за исељавање Исељеничког Одсека Министарства Социјалне Политике као веза између тог Одсека и наших исељеника, ради старања о њима. Овог изасланика поставља Министар Социјалне Политике у споразуму с Министром Спољних Послова. Он ће бити потчињен у своме раду дотичном дипломатском представнику или конзулу. Њему је додељено помоћно особље. У свим већим насебинама наших емиграната оснива се исељенички Одбор, од наших исељеничких организација са секретаром, која сарађује с нашим конзуларним и дипломатским властима које помажу и у иностранству заступника исељеничког Одсека интервенцијом код страних власти. Министар Социјалне Политике овлашћује се да одреди делокруг и задаћу емиграционих власти Правилником.

§ 4.

У делокруг Министарства Социјалне Политике и њему подређених органа припада сва брига око исељеника, поданика Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца.

У колико се та његова задаћа додирује с надлежношћу других Министарстава, издаје Министарство Социјалне Политике своје одредбе у споразуму са овима.

§ 5.

Министарство Социјалне Политике спрема сваке године исцрпан извештај о раду наше исељеничке службе, који ће писмено или штампано поднети Народној Скупштини.

Полицијски прописи исељавања.

§ 6.

Исељавање је слободно у оквиру овог Закона али га Министар Социјалне Политике може ограничити за извесно време и извесну земљу, ако то тражи корист земље или корист исељеника.

§ 7.

Према овом закону сматра се за исељеника онај држављанин Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца који се сели у прекоокеанске земље ради зараде телесним радом, или који се сели својим рођацима, који су се раније иселили под истим условима.

§ 8.

Исељеник може оставити нашу територију само с путном исправом (пасошем) која важи искључиво

за пут преко домаће луке у луку земље камо се сели, и може допутовати у нашу државу искључиво пасошем који важи из луке оне државе коју оставља, за пут у домаћу луку. Путовање преко иностраних европских лука забрањено је.

Посебна уредба Министра Социјалне Политике и Министра Унутрашњих Дела одређује одређује поступак издавања пасоша исељеницима.

§ 9.

Путна исправа издаје се исељенику, ако је испунио ове услове:

1) ако поднесе објаву да је све своје војничке обавезе испунио;

2) ако одговара усељеничким прописима оне земље камо се сели; Министар Социјалне Политике овлашћење се да у том погледу даде посебном наредном тачнија упутства;

3) ако има барем 18 година, ако је млађи издаће му се путна исправа само заједно с путницом породице ако путује с њом или с лицем, које је од његовог оца или староца одређено, да му буде пратилац, а о чему треба да има уверење власти;

4) ако уверењем надлежне финансијске власти докаже да је платио све дужне порезе;

5) ако се не води против њега кривични поступак и ако је издржао досуђену му казну, у случају осуде.

Сваки покушај оближења ових прописа, било за себе или за друго лице, ставља се под најстрожију казну овог закона.

Превоз исељеника.

§ 10.

Продајом превозних карата за параброде за домаће исељенике и њиховом отпремом могу се ба-вити само парабродска предузећа која укрцавају и искрцавају у домаћим лукама и то само ако су за то овлашћена. Ово овлашћење даје се по решењу Министирског Савета и не може се преносити.

Предузећа која замоле за овлашћење ове врсте потпадају под све прописе закона о емиграцији која се тичу превоза исељеника.

Ово овлашћење важи за целу Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца. Молилац мора навести у својој молби где ће отворати заступништва.

§ 11.

Путничке карте за превоз у прекоокеанске земље смеју се издавати само за параброде који укрцавају и искрцавају у домаћим лукама, и важе (ове карте) само за укрцавање и искрцавање у домаћим лукама. Преступ овог прописа има за последицу најстрожије казне, предвиђене овим законом.

§ 12.

Путничке карте могу се издавати само за параброде који одговарају прописима наредба поморске области Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, од 19/XII. 1919. број 2200.

Сваки параброд биће пре укрцавања исељеника прегледан од стране наших лучких власти да ли одговара овим прописима.

§ 13.

Парабродско предузеће које замоли за споменуто овлашћење, мора положити кауцију од 500.000 динара (пет стотина хиљада динара) у облику који

ће прописати Министарство Социјалне Политике, која му се враћа, ако се његова молба одбије или се овлашћење повуче. Ова кауција може се састојати из готовог новца или државних папира и има се положити Народној Банци Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца која управља тим депозитом на трошак онога који полаже кауцију. Ова кауција има у првом реду да служи као гаранција за испуњавање тражбина исељеника према паробродском предузећу и за наплату новчаних казна, којима су та предузећа кажњена.

Чим ова кауција спадне испод износа од 400.000 динара, паробродско предузеће је обавезано, да је допуни на одређени износ од 500.000 динара.

§ 14.

За свако место продато исељенику има превозно предузеће да плати таксу у износу који одреди Министарство Социјалне Политике. Ова се такса не сме рачунати у возарину. У ову таксу не броје се остале таксе одређене Уредбом о таксама за жељезничке и паробродске карте продате у земљи и иностранству.

§ 15.

Тарифе за путничке карте објављене су у динарима и њихова наплата у иностранству у земљи забрањена је.

§ 16.

Сваки пароброд који превози преко океана 50 или више исељеника обавезан је ставити на расположење бесплатно место I класе с пуном исхраном за пут тамо и натраг чиновнику Министарства Социјалне Политике, који има за време укрцавања пута и искрцавања право потпуне контроле смештења, исхране и лекарске помоћи исељеника на броду и преглед свих бродских исправа.

Детаљни прописи од стране Министарства Народног Здравља имају да регулишу дужност бродског лекара санитарну припрему и апотеку на броду, преглед путника и посаде пре пута, дезинфекцију пртљага, превоз болесника.

§ 17.

Овлашћено транспортно предузеће сме издати путничку карту само оном лицу, које има све путне исправе прописане за исељенике.

§ 18.

Забрањено је издавање путних карата лицима испод 18 година, ако не путују с породицом или лицем, које је овлашћено пред влашћу од стране оца или староца.

§ 19.

Паробродско предузеће има обавезу на свој терет вратити исељеника, коме исељеничке власти државе камо је путовао ускрате пријем на основу својих закона.

§ 20.

Министарство Социјалне Политике има право пуне контроле над пословањем предузећа овлашћених у смислу § 10. и то у заступништвима, отпремним канцеларијама и по бродовима. Исто тако може оно у погледу пословања у заступништвима да одреди све што је потребно ради контроле.

§ 21.

Транспортно предузеће издавање путничке карте само на основу писменог уговора између исељеника и предузећа, односно његовог овлашћеног заступника. Овај уговор склопљен на српско-хрватско-словеначком језику у два примерка од којих један предузеће има поднети на крају сваког месеца Министарству Социјалне Политике има садржати.

Име транспортног предузећа и тачну ознаку пруге; име, презиме, стајеза, стан и старост исељеника, ознаку луке укрцавања и искрцавања, превозну цену и обавезу друштва у погледу исхране; ознаку места одређено сваком лицу на броду у m^2 ; извадак прописа о емиграцији оне земље куда путује исељеник; извадак прописа овог закона, који се тичу превоза исељеника.

Ако превозно предузеће предузме да исељенике отпрема из којег места из унутрашњости земље уговор мора обухватити и услове превоза од дотичног места до луке укрцавања и исхрану путника до дана преузећа у отпрему до дана укрцавања.

У најмању руку мора возарина да обухвата: превоз, смештење и исхрану, лекарску бригу за време пута, погреб за случај смрти, превоз пртљага у одређеној тежини и лекарски преглед пре укрцавања. Ако превозно предузеће тражи нешто прекс тарифе, има исељеник право оштете у дуплом износу онога, колико је више тражено и наплаћено од њега. Ако исељеник не може да предузме пут због властите болести или због болести члана своје породице, или из разлога који се односи на транспортно предузеће или његовог заступника, има право на повратак већ плаћене возарине. Исто тако има превозно предузеће да врати возарину исељенику који је покушавао да се укрца с недовољним исправама, или који је био одбачен код лекарског прегледа приликом укрцавања. Ако исељеник из којег год другог разлога пре поласка на пут одустане од уговора има право на повратак половине возарине. За случај да пароброд не пође у одређено време превозно предузеће дужно је да смести у стан и храни исељеника за сво време задржања. Ако се полазак пароброда одуговлачи преко осам дана има исељеник право да одустане од уговора на терет превозног предузећа или да тражи за сваки дан задржања оштету од 50 динара. Транспортно предузеће одговара за све трошкове превоза преко уговора, који би нарасли на путу услед рђавог времена, одредаба власти на путу, или с којег год разлога више силе.

§ 22.

Сва права и све удобности, предвиђена овим законом за исељенике држављана Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, важе исто тако и за исељенике поданике страних држава који се укрцавају или искрцавају у лукама Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца.

§ 23.

Предузећима, која су овлашћена за држање заступништва и продавање карата, забрањено је свако пословање ван места за која им је дато овлашћење пословања. Даље је строго забрањено прикупљање исељеника по земљи преко агената и најстроже се кажњава овим законом. Исто тако је забрањено мењање новца исељеницима од стране предузећа или његових органа.

§ 24.

Врбовање за пословање, особито лажним информацијама и обећањима, казни се по овом закону

Заступништва паробродских предузећа смеју издавати обавештења само у погледу превоза.

§ 25.

Послове у оквиру овлашћења § 10. врше у унутрашњости земље заступништва у име и под пуном одговорношћу предузећа које представљају, и то преко заступника који морају бити држављани наше Краљевине, настањени у нашој Краљевини, или да имају домаћу радњу (твртку). У молби за овлашћење мора се означити име заступника, и Министарство Социјалне Политике има право да га одбије. И страна предузећа подређују се у погледу пословања свим прописима и законима наше државе. Овом заступнику најстрожије је забрањено тражити или примити што год преко возарине према тарифи, коју је Министарство Социјалне Политике одобрило и објавило.

§ 26.

Тарифе о возарини и односним обавезама транспортних друштава имају се поднети свака 3 месеца Министарству Социјалне Политике на увиђај и одобрење свака намеравана промена у горњем смислу мора се поднети Министарству Социјалне Политике на одобрење месец дана пре него што ступи на снагу.

Ако у смислу § 10. овлашћено предузеће одбије да превози исељенике по тарифи одобреној од стране Министарства Социјалне Политике, Министарство има право одузети овлашћење за увек и предузети све што сматра за потребно да осигура превоз на линији, на којој га је вршило кажњено паробродско предузеће.

§ 27.

У § 10. предвиђено овлашћење може се повући или променити у свако доба по решењу Министарског Савета.

§ 28.

При транспорту наших исељеника, овлашћена предузећа су дужна да ставе на сваком броду, који путује у домовину бесплатно на расположење 15 места за сиромашне исељенике, који се репатришу према дознаци наших консуларних власти.

§ 29.

Министар Социјалне Политике овлашћен је по одобрењу Министарског Савета, да у форми уговора да домаћим паробродским друштвима ако она нађе нашој емиграцији потребите удобности и ако се то сматра за сходно у интересу домаћег бродарства олакшице и првенства и преко овог закона ну никакo на штету исељеника или државе, у колико то не би било у противности с међународним обавезама наше државе.

Исељенички фонд.

§ 30.

Исељенички фонд састоји се од новчаних казни и других приноса предвиђених законом и наредбама које се издају на основу овог закона.

§ 31.

Министар Социјалне Политике овлашћује се да одреди наредбом принос емиграционом фонду, који имају да плате исељеници, који се враћају у домовину и који се служе посредовањем органа овог Министарства у прекоокеанским земљама.

Од овога се изузимају они који се као сиромашни репатришу бесплатно.

§ 32.

Приноси за исељенички фонд улажу се у Управу Фондова Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца у Београду, која управља тим фондом према упутствима Министарства Социјалне Политике коме је поверено руковање тим фондом.

§ 33.

Исељенички фонд служи за подмирење издатака око државне исељеничке службе који нису предвиђени буџетом за субвенције потпорним организацијама наших емиграната, за потпору појединих сиромашних исељеника за подизање исељеничких домова и уопште за сврхе које служе на корист исељеницима.

Казне за преступке против закона о исељавању.

§ 34.

Осим Министарства Социјалне Политике имају право одредити казне за преступе против закона и исељавању. полицијске и лучке власти и споразуму са исељеничким комесарима, ако је преступ учињен у службеном месту и исељеничког комесара.

Преступ у иностранству казни Министарство Социјалне Политике. Против казнене осуде власти ниже од Министарства Социјалне Политике допуштена је жалба непосредно претпостављеној власти, а у даљем реду на ово Министарство, у року од 14 дана од дана када је примљено саопштење одлуке.

§ 35.

Казни се:

а) који продаје путничке карте без овлашћења предвиђеног у § 10 затвором до 6 месеци и новчаном казном од 500—2.000 динара.

б) који врбује исељенике за исељавање ако није за то уредно овлашћен од предузећа овлашћеног за продају путничких карата у смислу § 10. или ако је то врбовање ван места и у другом облику него што то допушта закон затвором до 6 месеци и глобом од 500—2.000 динара. Ако је радио у корист предузећа, овлашћеног у смислу § 10. може се предузеће казнити одузимањем овлашћења за увек или за извесно време или глобом од 1000 до 20.000 динара. Ако се овај у циљу врбовања служи лажним информацијама и подацима, може се казна поштрићи до затвора од године дана и до глобе од 50.000 динара. Ово не искључује строжих казни предвиђених другим законима.

в) заступник предузећа овлашћеног у смислу § 10. који наплати исељенику преко возарине према одобреној тарифи у ма којем облику или под ма којим правним односом смењивањем за свагда са свог положаја и глобом од 500 до 1000 динара;

г) заступник предузећа овлашћеног у смислу § 10., ако прикрива или фалсификује број продатих карата у намери да смањи главарину, коју има да плати државној управи за сваки поједини случај глобом од 100 до 500 динара;

д) заступник предузећа овлашћеног у смислу § 10., ако издаје превозне карте лицима која нису снабдевена прописаним путним исправама затвором до 6 месеци и глобом од 200 до 1000 динара. Под исту казну потпада онај који је продао превозну карту лицу испод 18 година ако нису испуњени услови § 18., не урачунавајући ту строже казне предвиђене за овај преступ;

ђ) у смислу §. 10 овлаштено предузеће укидањем овлаштења или глобом од 10.000 до 100.000 динара, ако његов пароброд укрцава или искрцава исељенике у лукама, где је укрцавање и искрцавање према овом закону забрањено;

е) у смислу §. 10. овлаштено предузеће глобом од 5000—50.000 динара ако његов пароброд укрцава исељенике без превозне карте издате на основи уговора прописаног у §. 21. овог закона;

ж) путник-исељеник који покушава да се укрца с лажном или недовољним путним исправама затвором до 6 месеци и глобом до 1.000 динара.

§. 36.

За сваки други преступ прописа овог закона казни се кривац казном од 500—1.000 динара.

§. 37.

На основи овог закона прописане новчане казне плаћају се у корист Исељеничког Фонда.

Превозне и назнене одредбе.

§. 38.

У колико овај закон предвиђа нарочита овлашћења за вођење извесних послова, њиме се стављају сва овлашћења која су досад била у снази или концесије за вођење ових послова ван снаге.

Ступањем овога закона на спагу престају важити;

Наредба Министра Социјалне Политике од 12. маја 1921. број 11836; Банска наредба од године 1909. број 8391; наредба ц. кр. Министарства трговине од 23. новембра 1895. државни законик 181. кр. мађарски закон о исељавању II. закон. чл. од године 1909.

§. 39.

Министар Социјалне Политике овлашћен је да пропише правила о извршењу овог закона.

§. 40.

Овај закон замењује Уредбу о исељавању од 21. маја 1921. године Службене Новине број 151/1921. списка Уредаба Министарства Социјалне Политике број 52. Службене Новине 195/1921. и ступа на снагу дана обнародовања у Службеним Новинама.

Препоручујемо нашем Министру Социјалне Политике да овај закон обнародује и о извршењу се његовом стара, властима, пак, заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покорављају.

30. децембра 1921. г. АЛЕКСАНДАР, с. р.
у Београду.

Видео и ставио Државни
Печат Чувар Државног
Печата,
Министар Правде,
Д-р Лазар Марковић, с. р.

Председник Министарског Савета,
Министар Иностранних Дела,

Ник. П. Пашић, с. р.

Министар Припреме за Уставотворну
Скупштину и Изједначење Закона,

Марко Трифковић, с. р.

Министар Унутрашњих Дела,

Д-р Војислав Маринковић, с. р.

Министар Просвете,

Св. Прибићевић, с. р.

Министар Саобраћаја,

Андра Станић, с. р.

Министар Трговине и Индустије,

Д-р М. Спахо, с. р.

Министар Шума и Руда,

Живојин Рафајловић, с. р.

Министар Правде,

Д-р Лазар Марковић, с. р.

Министар Финансија,

Др. К. Кумануди, с. р.

Министар Народног Здравља,

Д-р Хамдија Карамехмедовић, с. р.

Министар Пољопривреде и Вода,

Иван Пуцељ, с. р.

Министар Војни и Морнарице,
Венерал,

Мил. Зечевић, с. р.

Министар за Аграрну Реформу,

Н. Љ. Милетић, с. р.

Министар Грађевина,

Веља Вукићевић, с. р.

Министар Пошта и Телеграфа,

Д-р Жарко Миладиновић, с. р.

Министар Вера,

Д-р Иван Крстел, с. р.

Министар за Социјалну Политику,

Д-р Грегор Жерјав, с. р.